

IMPLEMENTACE IFRS – PŘEHLED NEJNOVĚJŠÍHO VÝZKUMU¹

Adoption of IFRS – Recent Research Overview

David Procházka

Úvod

V roce 2002 bylo přijato Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002, o uplatňování mezinárodních účetních standardů. Na základě tohoto nařízení musejí (počínaje 1. lednem 2005) všechny účetní jednotky, jejichž cenné papíry jsou obchodovány na burzách cenných papírů členských států EU, sestavovat a předkládat účetní závěrky – pro potřeby těchto burz – v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví (IFRS). Příspěvek shrnuje výsledky některých empirických analýz, které poskytují první náhledy na (ne)úspěšnost tohoto procesu.

Právní úprava účetního výkaznictví v České republice

Budeme-li se pohybovat na poli účetních jednotek – podnikatelů, základní právními předpisy upravujícími účetnictví v České republice jsou:

1. Právní dokumenty Evropské unie, zejména
 - a) Čtvrtá směrnice Rady 78/660/EHS, o ročních účetních závěrkách některých forem společností,
 - b) Sedmá směrnice Rady (83/349/EHS), o konsolidovaných účetních závěrkách,
 - c) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002, o uplatňování mezinárodních účetních standardů.
2. Vnitrostátní dokumenty, zejména
 - a) Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
 - b) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
 - c) Vyhláška 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví,
 - d) České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Povinnost uložená Nařízením č. 1606/2002 se dotýká pochopitelně i českých účetních jednotek. Povinné subjekty na území ČR je možné rozdělit do dvou skupin:

- subjekty, jejichž cenné papíry jsou přímo obchodovány na burzách cenných papírů,

¹ Tento článek je zpracován jako jeden z výstupů projektu Grantové agentury ČR „Analýza nákladů a přínosů přechodu na IFRS v českých veřejně obchodovaných společnostech“ (registrační číslo GA 402/08/748).

- subjekty, kterým vzniká tato povinnost nepřímo, neboť jsou vlastněny jiným (obvykle zahraničním) subjektem, který tuto povinnost má.

Druhá skupina výše uvedených účetních jednotek, na které se Nařízení č. 1606/2002 vztahuje, a všechny ostatní jednotky, na které se Nařízení č. 1606/2002 nevztahuje přímo ani nepřímo, musejí připravovat účetní závěrky na základě pravidel stanovených zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění navazujících předpisů.

Přestože Nařízení ES jsou obecně plně závazná bez jakékoliv další implementace do národní legislativy, český zákon o účetnictví přímo určuje, že některé účetní jednotky mají povinnost sestavovat účetní závěrku dle IFRS. Konkrétně § 19, odst. 9 uvádí, že „účetní jednotky, které jsou obchodní společnostmi a které jsou emitentem cenných papírů registrovaných na regulovaném trhu cenných papírů v členských státech Evropské unie, použijí pro účtování a sestavení účetní závěrky Mezinárodní účetní standardy upravené právem Evropských společenství.“ Na základě výše uvedeného lze české podniky rozčlenit do 3 skupin z hlediska požadavků na účetní výkaznictví.

- **Kategorie I** (velké české společnosti, jejichž cenné papíry jsou přímo obchodovány na burzách cenných papírů v rámci EU – pouze IFRS):

Tyto jednotky musejí jak účtovat, tak i zveřejňovat účetní výkazy v souladu s IFRS. Společnosti nejsou povinny vést účetnictví (účtovat)² a sestavovat výkazy podle českých účetních předpisů (dále ČÚS), neboť výkazy sestavené dle IFRS jsou akceptovány i pro plnění statutárních povinností.³ Otázkou zůstává, jakým způsobem ÚČTOVAT podle IFRS, neboť IFRS se zabývají požadavky na obsah účetních výkazů, ale rozhodně nepředepisují postupy účtování! Blíže k tématu Žárová (2009).

- **Kategorie II** (malé a střední podniky – ČÚS i IFRS):

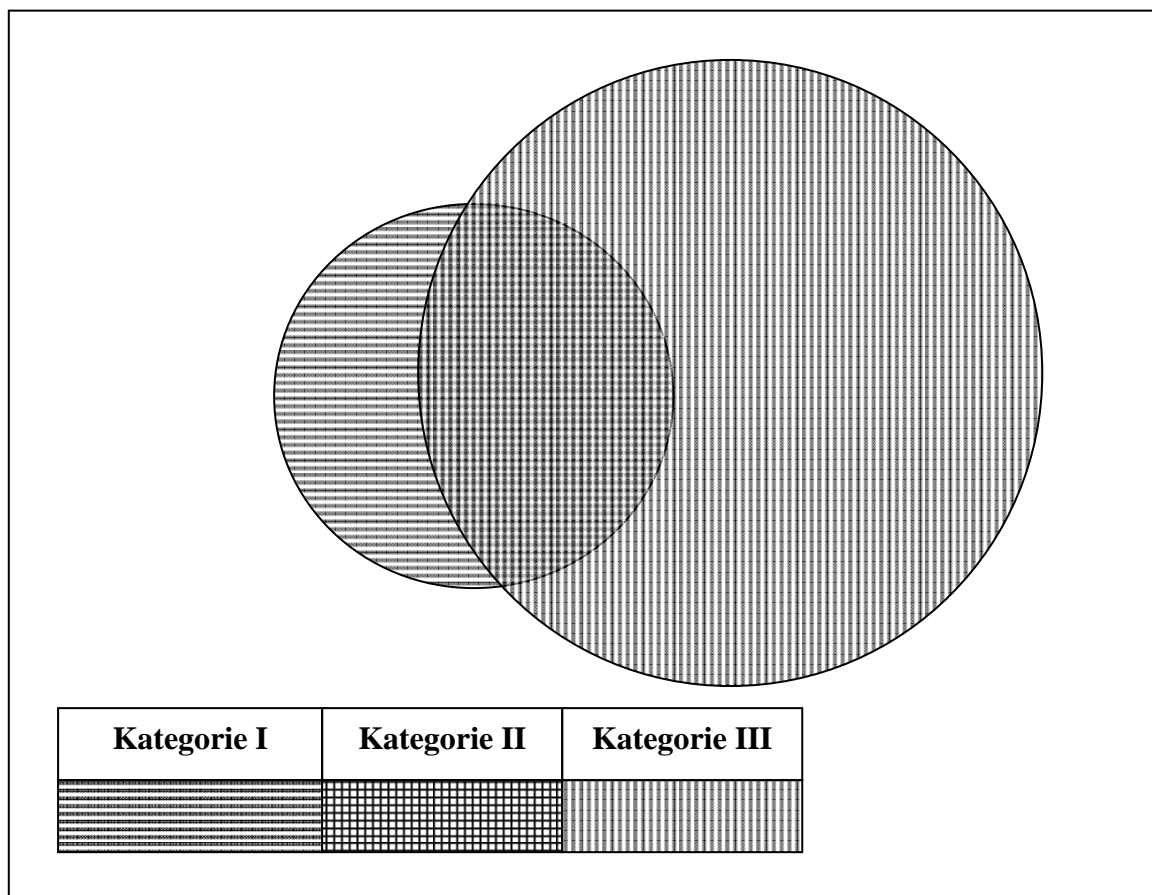
Kategorie II pokrývá širokou škálu podniků, pro které je typické, že sice nejsou přímými emitenty cenných papírů na registrovaném trhu EU, ale zároveň jejich vlastníkem takovým emitentem je. Zákon o účetnictví těmto podnikům ukládá povinnost účtovat a sestavovat účetní závěrku v souladu s ČÚS. Příprava informací dle IFRS jako podkladu pro konsolidaci mateřskou společností je mimo zájem zákona o účetnictví a jedná se výhradně o interní věc jednotky. Zákon o účetnictví nepovoluje dobrovolnou aplikaci IFRS na místo ČÚS, což by mohlo být užitečné pro mnoho účetních jednotek patřících do této skupiny.

- **Kategorie III** (malé a střední podniky – pouze ČÚS):

Tato kategorie obsahuje všechny ostatní jednotky, které nejsou ani přímým, ani nepřímým emitentem cenných papírů. Musejí vykazovat podle ČÚS (a opět bez možnosti aplikovat dobrovolně IFRS).

² Neplatí zcela přesně. Pro potřeby zjištění základu daně z příjmů nelze použít údaje z účetnictví vedeného v souladu s principy obsaženými v IFRS, nýbrž jednotky musejí vždy vycházet z výsledku hospodaření dle ČÚS. To samozřejmě znamená dodatečné (a zřejmě i zbytečné) náklady.

³ Např. ukládání účetní závěrky a výroční zprávy do Sbírky listin Obchodního rejstříku.

Obr. 1: Účetní výkaznictví dle české účetní legislativy

Zdroj: Vlastní ilustrace dle zákona č. 563/1991, o účetnictví

Obrázek 1 shrnuje tři základní skupiny podniků z hlediska požadavků na zveřejnění účetních závěrek. Vedle účetních závěrek dle ČÚS jsou pro některé jednotky relevantní i IFRS. Mnoho účetních jednotek musí řešit technický a technologický proces převodu účetní závěrky z ČÚS na IFRS. Rozhodně se nejedná o triviální proces, neboť rozdílů mezi ČÚS a IFRS je nepočítaně, např. studie Ernst&Young (2006) shrnující základní odlišnosti čítá 188 stránek.

Obrázek 1 výstižně znázorňuje, že „nejpostiženější“ jsou jednotky patřící do *Kategorie II*. Protože nejsou emitentem cenných papírů na burzách EU, musejí účtovat a sestavovat účetní závěrku dle ČÚS. Dodržování této povinnosti je předmětem dohledu ze strany finančních úřadů. Splnění reportovací povinnosti vůči nadřízené jednotce je z pohledu českého účetního práva pouze interní záležitostí jednotky; její plnění ovšem vyvolává značné náklady. Lepší představu o rozsahu problému podává *Tabulka 1*, která ilustruje složení české ekonomiky dle vlastnictví (domácí vs. zahraniční), typu společnosti (finanční vs. nefinanční) a počtu zaměstnanců.

Tab. 1: Organizační struktura české ekonomiky dle vlastnické struktury a počtu zaměstnanců⁴

	0 ⁵	1-5	6-19	20-249	250+	Total
Počet podniků	269 185	78 052	35 677	22 203	1 685	406 802
pod národní kontrolou:						
Nefinanční podniky	136 093	64 687	31 316	18 008	885	250 989
Finanční instituce	559	670	216	111	6	1 562
pod zahraniční kontrolou:						
Nefinanční podniky	132 425	12 581	4 090	3 995	768	153 859
Finanční instituce	108	114	55	89	26	392
Podíl českých podniků	50,8%	83,7%	88,4%	81,6%	52,9%	62,1%
Podíl zahr. podniků	49,2%	16,3%	11,6%	18,4%	47,1%	37,9%

Zdroj: Vlastní výpočty na základě údajů českého statistického úřadu⁶

K 5. lednu 2009 bylo na českém kapitálovém trhu emitováno 203 finančních nástrojů. Ty byly vydány celkem 55 společnostmi a pouze tento omezený vzorek 55 společností patří pod *Kategorii I*. Jejich podíl na celkovém počtu podniků je zanedbatelný. *Tabulka 1* potvrzuje známý fakt o silném podílu zahraničního kapitálu na české ekonomice, neboť téměř 40 % podniků je efektivně kontrolováno zahraničními subjekty. Většina těchto podniků spadá pod *Kategorii II*. Tyto podniky musejí tedy vedle primární povinnosti sestavovat výkazy dle ČÚS též předávat podklady pro konsolidaci zahraničním vlastníkům – obvykle se jedná o reportovací balíčky připravené dle IFRS.

Přínosy a náklady zavedení IFRS do národní legislativy – přehled výzkumu

Příprava účetních závěrek sestavených na základě požadavků Mezinárodních standardů účetního výkaznictví představuje významnou změnu a zásah do českého účetnictví. Ovlivňuje všechny zúčastněné strany – tj. připravovatele informací (firmy); uživatele externí i interní; auditory i regulátora národní účetní legislativy (Ministerstvo financí). Na straně firem, auditorů a regulátorů vyvolává tento proces především náklady, na straně uživatelů lze identifikovat především přínosy. Detailní kvantifikace a analýza všech možných nákladů a přínosů přechodu na IFRS u vybraných účetních jednotek je předmětem výzkumu v rámci grantového projektu Grantové agentury České republiky „*Analýza nákladů a přínosů přechodu na IFRS v českých veřejně obchodovaných společnostech*“, který řeší tým členů katedry finančního účetnictví a auditingu Fakulty financí a účetnictví Vysoké školy ekonomické.

Samotná analýza pochopitelně bere v potaz i vývoj mimo Českou republiku a hledá inspiraci mj. i v publikovaných odborných člancích. Obdobné zahraniční výzkumy jsou pochopitelně novějšího data, neboť dostatečně relevantní a spolehlivé podklady pro ohodnocení trendů se objevují až s procesem povinné aplikace IFRS podniky, jejichž cenné papíry jsou obchodovány na registrovaných trzích v členských státech Evropské unie.

⁴ S výjimkou osob samostatně výdělečně činných

⁵ Včetně podniků, které nezveřejnily počet zaměstnanců.

⁶ On-line, url: <[http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/6E004991B1/\\$File/0001081214.xls](http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/6E004991B1/$File/0001081214.xls)>

Není jistě bez zajímavosti, že výzkumy demonstrují užitečnost účetních informací připravených na základě IFRS jak pro externí, tak i pro interní uživatele. Přijetí a aplikace IFRS zvýšila kvalitu zveřejňovaných informací v porovnání s národními účetními předpisy (Barth, 2008, p. 496). Implementace IFRS v Evropě přispěla nejen k vylepšení účetního výkaznictví na národní úrovni, ale je též faktorem zvyšování srovnatelnosti závěrek mezi jednotlivými členskými státy Macías (2008, p. 8). Posun kvality lze pozorovat ve všech evropských zemích (Aubert, 2009), přičemž mnohem intenzivnější zlepšení je patrné u států s kodifikovaným právem (Morais, 2007a), pro jejichž národní systém je typická provázanost účetnictví a daní. Tuto vazbu IFRS pomáhají oslabovat. Stejní autoři též dospěli (ačkoli pouze na příkladu Portugalska) k závěru, že uvolnění vazby daně – účetnictví je spojeno s nižší úrovní tzv. earnings managementu, neboť IFRS nejsou na rozdíl od lokálních účetních standardů podřízeny daňovým požadavkům státu. Inwinkl (2009) rozšiřuje toto zjištění na další země a tvrdí, že nižší úroveň earnings managementu je mnohem podstatnější faktor v zemích střední a východní Evropy, neboť IFRS umožňují menší libovůli ze strany účetních jednotek než národní daňově orientované účetní legislativy.

IFRS ovlivňují především obsah a vypovídací schopnost finančních veličin účetních závěrek (Jeanjean, 2008; Ferrer, 2008). Výzkumy potvrzují lepší vypovídací schopnost a relevanci informací nejen v zemích, které se tradičně stavějí kladně k poskytování kvalitních informací účetním uživatelům, jako je např. Velká Británie (Christensen, 2007; Ferrer, 2009), ale též v zemích, které se historicky vyznačují podstatným rozsahem individuální arbitrátnosti v oblasti účetního výkaznictví, jako např. Itálie (Paglietti, 2007; Cozzazzo, 2008) či Španělsko (Pardo, 2009; Ferrer, 2009). Positivní dopad zavedení IFRS je demonstrován i na příkladech transitních ekonomik – např. Polsko (Jaruga, 2007), Rumunsko (Mustata, 2009) či Rusko (Bagaeva, 2009).

Na úrovni samotných podniků jsou přínosy z přijetí IFRS znatelnější u společností, které se vyznačovaly nízkou kvalitou „předpřípravného informačního prostředí“ (Armstrong, 2007). Zásahy do interních procesů s ohledem na controlling a jeho vzájemný vztah se zveřejňovací povinností vůči externím uživatelům popisuje Angelkort (2008 a 2009).

I přes uvedené úspěchy přechod na IFRS (ať již povinný či dobrovolný) není bez zádrhelů. Akman (2009) ukazuje, že kulturní aspekty a jejich vliv na účetní výkaznictví jsou relevantní a nemohou být zcela eliminovány zavedením jednotné sady účetních standardů. Nízká odborná znalost účetní profese společně s rozdílnými kulturními tradicemi (Fontes, 2009) a/nebo institucionální faktory (Cristobal, 2009) mohou způsobit, že aplikovaný koncepční rámec účetního výkaznictví není vždy plně dostačující pro přípravu kvalitních účetních informací (viz příklad Řecka uváděný Andre, 2009). A opominout nelze ani „nejasně“ motivy některých jednotek, které zavedly vykazování podle IFRS. Daske (2007) v této souvislosti rozlišuje „papírové“ a „seriózní“ předkladatele účetních závěrek.

Ačkoliv existují určité limity úspěšné implementace IFRS, je nutné konstatovat, že harmonizace účetního výkaznictví právě prostřednictvím IFRS se ukazuje být skutečnou „cestou vpřed“. Přijetí IFRS pomáhá nejen při řešení mikroekonomických problémů snižováním informační asymetrie mezi poskytovateli a adresáty kapitálu (Dumontier, 2007), ale je též akcelerátorem zvyšujícím pohyb přímých zahraničních investic (Marquez-Ramos, 2009) na makroekonomické úrovni. To mohou být silné důvody pro regulátora účetnictví v ČR, aby zvážil rozšíření působnosti IFRS i na další ekonomické subjekty.

Proces zavedení IFRS do české účetní legislativy a účetní praxe se potýkal s obtížemi již od samého počátku. Studie zveřejněná před pěti lety (Sucher, 2004) potvrdila domněnku, že nesnáze vyplývají (obdobně jako v ostatních státech) ze silného propojení procesu přípravy účetních informací pro externí uživatele účetní závěrky s přípravou podkladů pro daňové

potřeby. Situace je dále ztěžována přetrvávajícím stavem mysli českých účetních, kteří nejsou ochotni či schopni se vzdát tradičního daňově zaměřeného myšlení. Jistou útěchou může být, že tento přístup účetní profese k IFRS se netýká pouze transičních ekonomik, ale částečně podobný vývoj lze zaznamenat i např. ve Finsku (Pajunen, 2008 a Pajunen, 2009).

Závěr

Současný stav české účetní legislativy a jejích požadavků na rozsah a způsob poskytovaných požadavků může být považován za uspokojivý maximálně ze strany manažerů a vlastníků podniků. Většina českých podniků dává široké veřejnosti k dispozici pouze výkazy sestavené dle ČÚS; výkazy dle IFRS zveřejňuje jenom malá část podniků, jejichž cenné papíry jsou přímo obchodovány na burzách. Přestože existuje mnoho podniků (viz *Kategorie II*), které připravují výkazy dle IFRS, tyto se nedostanou k jiným externím uživatelům než k vlastníkům v rámci interního reportování výsledků. Je evidentní, že mnoho uživatelských skupin by ocenilo, kdyby zákon o účetnictví byl doplněn o požadavek nebo možnost sestavovat účetní výkazy podle IFRS buď povinně anebo dobrovolně na místo českých účetních standardů u těch jednotek, které v současnosti spadají pod *Kategorii II*. Důsledkem by byly užitečnější účetní závěrky z hlediska rozhodovacích potřeb externích uživatelů, a též by mohlo dojít ke snížení nákladů na zaznamenávání transakcí a přípravu účetních závěrek podle dvou zcela rozdílných účetních úprav.

Abstrakt

Příspěvek se zabývá obecným právním rámcem pro sestavení účetní závěrky podle českých právních předpisů. Na základě ustanovení zákona o účetnictví rozeznáváme tři skupiny účetních jednotek lišících se požadavky na zveřejnění účetních informací. Některé z podniků mají povinnost vykazovat v souladu s IFRS, začleněnými do evropského práva. Hlavní část příspěvku shrnuje výsledky některých empirických analýz, které poskytují první náhledy na (ne)úspěšnost procesu implementace IFRS.

Klíčová slova: IFRS; ČÚS; užitečnost účetních informací; empirický výzkum.

Summary

The paper outlines basic features of the Czech regulatory framework for financial reporting. Based on the provisions of Act on accounting, entities can be distinguished into three different groups as far as reporting requirements concern. Some entities are obliged to prepare financial statements in compliance with IFRS as adopted by the European Union. The main part of the paper summarises the results of recent empirical research depicting the first insights on the successfulness/unsuccessfulness of the IFRS adoption process.

Key words: IFRS; CAS; Usefulness of Accounting Information; Empirical Research.

JEL klasifikácia: M41

Použitá literatura

- [1] Akman, N. (2009): *The Effect of IFRS Adoption on Financial Disclosure: Does Culture Still Play a Role?* Tampere, 32nd Annual Congress of the European Accounting Association, 12. 5. 2009 – 15. 5. 2009.
- [2] Andre, P. – Tsalavoutas, I. – Evans, L. (2009): *Transition to IFRS and Value Relevance in a Small but Developed Market: A Look at Greek Evidence*. Tampere,

- 32nd Annual Congress of the European Accounting Association, 12. 5. 2009 – 15. 5. 2009.
- [3] Angelkort, H. – Sandt, J. – Weißenberger, B. E. (2008): *Controllershship under IFRS – Some Critical Observations from a German-Speaking Country*. Rotterdam, 31st Annual Congress of the European Accounting Association, 22. 4. 2009 – 25. 4. 2009.
- [4] Angelkort, H. – Weißenberger, B. E. (2009): *Integration of Financial and Management Accounting Systems: The Mediating Influence of a Unified Financial Language on Controllershship Effectiveness*. Tampere, 32nd Annual Congress of the European Accounting Association, 12. 5. 2009 – 15. 5. 2009.
- [5] Armstrong, C. – Barth, M. – Jagolinzer, A. – Riedl, E (2007): *Market Reaction to the Adoption of IFRS in Europe*. Lisbon, 30th Annual Congress of the European Accounting Association, 24. 4. 2009 – 27. 4. 2009.
- [6] Aubert, F. – Grudnitski, G. (2009): *The Importance and Impact of Mandatory Adoption of International Financial Reporting Standards in Europe*. Tampere, 32nd Annual Congress of the European Accounting Association, 12. 5. 2009 – 15. 5. 2009.
- [7] Bagaeva, A. (2009): *The IFRS and Accounting Quality in the Transitional Economy: A Case of Russia*. Tampere, 32nd Annual Congress of the European Accounting Association, 12. 5. 2009 – 15. 5. 2009.
- [8] Barth, M. E. – Landsman, W. R. – Lang, M. H. (2008): *International Accounting Standards and Accounting Quality*. Journal of Accounting Research, 2008, vol. 46, is. 3, p. 467–498.
- [9] Christensen, H. B. – Lee, E. – Walker, M. (2007): *Do IFRS/UK-GAAP Reconciliations Convey New Information?* [On-line]; url: <<http://center.uvt.nl/sem/christensen.pdf>>
- [10] Cordazzo, M. (2008): *The Impact Of IAS/IFRS On Accounting Practices: Evidences From Italian Listed Companies*. Rotterdam, 31st Annual Congress of the European Accounting Association, 22. 4. 2009 – 25. 4. 2009.
- [11] Cristobal, E. H. (2009): *Institutional Determinants of Accounting-Policy Choice under IFRS/IAS*. Tampere, 32nd Annual Congress of the European Accounting Association, 12. 5. 2009 – 15. 5. 2009.
- [12] Daske, H. – Hail, L. – Leuz, C. – Verdi, R. (2007): *Adopting a Label: Heterogeneity in the Economic Consequence of IFRS Adoptions*. Lisbon, 30th Annual Congress of the European Accounting Association, 24. 4. 2009 – 27. 4. 2009.
- [13] Dumontier, P. – Maghraoui, R. (2007): *Does the Adoption of IAS-IFRS Reduce Information Asymmetry Systematically?* Lisbon, 30th Annual Congress of the European Accounting Association, 24. 4. 2009 – 27. 4. 2009.
- [14] Ernst&Young (2006): *Přehled rozdílů mezi Mezinárodními standardy účetního výkaznictví a Českou účetní legislativou*. Praha: Ernst&Young, 2006. [On-line]; url: <http://www.ey.com/GLOBAL/content.nsf/Czech_Republic/IFRS_Desk_CZ>
- [15] Ferrer, C. (2008): *The Impact of IFRS on the European Financial Reporting*. Rotterdam, 31st Annual Congress of the European Accounting Association, 22. 4. 2009 – 25. 4. 2009.
- [16] Ferrer, C. – Callao, S. – Jarne, J. I. – Lainez, J. A. (2009): *IFRS Adoption in Spain and the United Kingdom: Effects on Accounting Numbers and Relevance*. Tampere, 32nd Annual Congress of the European Accounting Association, 12. 5. 2009 – 15. 5. 2009.
- [17] Fontes, A. (2009): *Portugal's Switch to International Financial Reporting Standards (IFRS): User, Preparer and Regulator Perceptions of the Convergence*

- Process*. Tampere, 32nd Annual Congress of the European Accounting Association, 12. 5. 2009 – 15. 5. 2009.
- [18] Inwinkl, P. – Aussenegg, W: *Earnings Management and Local vs. International Accounting Standards of European Public Firms*. Tampere, 32nd Annual Congress of the European Accounting Association, 12. 5. 2009 – 15. 5. 2009.
- [19] Jaruga, A. – Fijalkowska, J. – Frenzel, M. – Jaruga-Baranowska, M. (2007): *The Impact of IAS/IFRS on the Accounting Regulations and Practical Implementation in Poland*. Lisbon, 30th Annual Congress of the European Accounting Association, 24. 4. 2009 – 27. 4. 2009.
- [20] Jeanjean, T. (2008): *Mandatory Transition To IFRS: Value Relevance And Earnings Management*. Rotterdam, 31st Annual Congress of the European Accounting Association, 22. 4. 2009 – 25. 4. 2009.
- [21] Marquez-Ramos, L. (2009): *The Effect of IFRS Adoption on Trade and Foreign Direct Investments*. Tampere, 32nd Annual Congress of the European Accounting Association, 12. 5. 2009 – 15. 5. 2009.
- [22] Morais, A. – Curto, J. D. (2007a): *IASB Standards Adoption: Value Relevance and the Influence of Country-Specific Factors*. Lisbon, 30th Annual Congress of the European Accounting Association, 24. 4. 2009 – 27. 4. 2009.
- [23] Morais, A. – Curto, J. D. (2007b): *Accounting Quality and the Adoption of IASB Standards: Portuguese Evidence*. Lisbon, 30th Annual Congress of the European Accounting Association, 24. 4. 2009 – 27. 4. 2009.
- [24] Mustata, R. – Matis, D. – Dragos, C. (2009): *The Challenges of Accounting Harmonisation: Empirical Evidence of the Romanian Experience*. Tampere, 32nd Annual Congress of the European Accounting Association, 12. 5. 2009 – 15. 5. 2009.
- [25] Paglietti, P. – Conversano, C. (2007): *Empirical Evidence of IFRS Adoption Effects in Italy*. Lisbon, 30th Annual Congress of the European Accounting Association, 24. 4. 2009 – 27. 4. 2009.
- [26] Pajunen, K. (2008): *International Financial Reporting Standards from a Viewpoint of Accountant – Some Evidence from Finland*. Rotterdam, 31st Annual Congress of the European Accounting Association, 22. 4. 2009 – 25. 4. 2009.
- [27] Pajunen, K. (2009): *The Finnish Accounting Thought with Relation to the International Financial Reporting Standards and Earlier Finnish Accounting Traditions*. Tampere, 32nd Annual Congress of the European Accounting Association, 12. 5. 2009 – 15. 5. 2009.
- [28] Pardo, D. T. – Sánchez, M. G. – Pineda, J. M. N. (2009): *The Effects of Adoption of IAS for the Spanish Listed Firms*. Tampere, 32nd Annual Congress of the European Accounting Association, 12. 5. 2009 – 15. 5. 2009.
- [29] Sucher, P., Jindřichovská, I.: *Implementing IFRS: A Case Study of the Czech Republic*. Accounting in Europe, 2004, vol. 1, is. 1, p. 109–141.
- [30] Žárova, M. – Mejzlík, L. (2009): *Impact of IFRS Implementation on the Architecture of the Regulatory Accounting System in the Czech Republic*. Tampere, 32nd Annual Congress of the European Accounting Association, 12. 5. 2009 – 15. 5. 2009.

Kontakt

David Procházka, Ing., Ph.D., Katedra finančního účetnictví a auditingu, FFÚ VŠE v Praze, Nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3 – Žižkov, tel.: +420 224 095 195, prochazd@vse.cz